

RAADS-R[®]

Ritvo Autism Asperger Diagnoseskjema – Revidert

Det kommer til å ta en halv til en time å besvare spørsmålene i spørreskjemaet.

Ta en pause om du blir sliten og fortsett når du har hvilt deg litt.

Det er viktig at du leser hele spørsmålet og tenker godt gjennom svaret før du velger et svaralternativ i en av de fire kolonnene. Dine svaralternativ er:

1. Dette stemmer eller beskriver meg både som jeg er nå og som yngre
2. Dette stemmer bare på hvordan jeg er nå
3. Dette stemte bare på hvordan jeg var som yngre (før 16 års alder)
4. Dette har aldri stemt for meg, verken nå eller som yngre

Svar på spørsmålene ut fra hva du mener er sant og riktig. Ikke svar ut fra hva du tror andre forventer at du skal svare eller hvordan andre har sagt at du skal svare. Hvis et svaralternativ ikke passer nøyaktig for deg, så svar det som føles mest riktig.

Marker bare et svaralternativ per spørsmål.

RAADS-R[©]Ritvo Autisme Asperger Diagnoseskjema – Revidert
Alle opplysninger i dette skjemaet er strengt konfidensielle

- * 1. Navn _____
* 2. Adresse _____

* 3. Telefonnummer (_____) _____

* 4. Dato (i dag) _____

* 5. Alder (år) _____

Kjønn: * 6. Mann * 7. Kvinne Sivilstand: * 8. Singel * 9. Gift * 10. Skilt * 11. Ikke gift, men i et stabilt forhold Har du barn? * 12. Ja * 13. Nei

- * 14. Hvis ja, skriv ned kjønn, alder og hvilke psykiatriske lidelser de måtte ha, inkludert autisme og Aspergers syndrom:

- a. _____
b. _____
c. _____
d. _____
e. _____

Har du eller har du hatt førerkort? Ja Nei

* 17. Høyeste skoletrinn bestått _____

* 18. Var det vanlig undervisning? * 19. Eller spesialundervisning?

- * 20. Har du noen gang fått diagnose på at du har autisme, Aspergers syndrom, høytfungerende autisme, gjennomgripende utviklingsforstyrrelse, dysleksi, mental retardasjon, lærevansker eller andre psykiatriske eller nevrologiske forstyrrelser? Hvis det er tilfelle, skriv ned diagnosen, når du fikk den og av hvem (navngi lege, klinikk eller annet). Hvis nødvendig, kan du bruke et annet ark.

Diagnose _____

Legens, klinikkens eller annet navn _____

Dato for diagnosen: _____

Når begynte du å snakke?

- * 21. Jeg begynte til vanlig tid (omtrent da jeg fylte to år)
* 22. Jeg begynte å snakke sent, etter jeg var 2.5 år eller 30 måneder)
* 23. Jeg vet ikke når jeg begynte å snakke eller om jeg hadde tidlige talevansker.

Kryss av bare i en kolonne

Noen livserfaringer og personlighetstrekk som kanskje passer for deg		Stemmer nå og da jeg var ung	Stemmer bare nå	Stemte bare da jeg var under 16 år	Aldri stemt
1.*	Jeg er en medfølende person.	☐	☐	☐	☐
2.	Jeg bruker ofte ord og uttrykk fra filmer og TV når jeg snakker med andre.	☐	☐	☐	☐
3.	Jeg blir ofte overrasket når andre sier at jeg har vært uhøflig.	☐	☐	☐	☐
4.	Noen ganger snakker jeg for høyt eller for lavt, uten at jeg er klar over det.	☐	☐	☐	☐
5.	Jeg vet ofte ikke hvordan jeg skal oppføre meg sammen med andre.	☐	☐	☐	☐
6.*	Jeg kan sette meg inn i en annen persons situasjon.	☐	☐	☐	☐
7.	Jeg har problemer med å forstå hva enkelte uttrykk betyr, som for eksempel ”du er lyset i mitt liv”.	☐	☐	☐	☐
8.	Jeg liker bare å snakke med folk som deler mine interesser.	☐	☐	☐	☐
9.	Jeg legger mer merke til detaljer enn helheten.	☐	☐	☐	☐
10.	Jeg legger alltid merke til hvordan maten kjennes ut i munnen. Det er viktigere for meg enn hvordan den smaker.	☐	☐	☐	☐
11.*	Jeg savner familie og venner når vi er lenge borte fra hverandre.	☐	☐	☐	☐
12.	Jeg fornærmer noen ganger andre når jeg sier hva jeg tenker, selv om jeg ikke mente å fornærme dem.	☐	☐	☐	☐
13.	Jeg liker bare å tenke på og snakke om noen få ting som interesserer meg.	☐	☐	☐	☐
14.	Jeg går heller alene på restaurant enn sammen med noen jeg kjenner.	☐	☐	☐	☐
15.	Jeg kan ikke forestille meg hvordan det er å skulle være en annen person.	☐	☐	☐	☐
16.	Jeg har blitt fortalt at jeg er klønete og klossete.	☐	☐	☐	☐
17.	Andre synes jeg er rar eller annerledes.	☐	☐	☐	☐

Kryss av bare i en kolonne

Noen livserfaringer og personlighetstrekk som kanskje passer for deg		Stemmer nå og da jeg var ung	Stemmer bare nå	Stemte bare da jeg var under 16 år	Aldri stemt
18.*	Jeg forstår når venner trenger å bli trøstet.	☐	☐	☐	☐
19.	Jeg er veldig følsom for hvordan klærne mine kjennes ut når jeg berører dem. Hvordan de føles er viktigere for meg enn hvordan de ser ut.	☐	☐	☐	☐
20.	Jeg liker å etterligne hvordan noen mennesker snakker og oppfører seg på. Det hjelper meg til å virke mer normal.	☐	☐	☐	☐
21.	Det kan være veldig ubehagelig for meg å snakke med flere personer samtidig.	☐	☐	☐	☐
22.	Jeg må oppføre meg "normalt" for å glede andre slik at de skal like meg.	☐	☐	☐	☐
23.*	Å møte nye mennesker er vanligvis lett for meg.	☐	☐	☐	☐
24.	Jeg blir veldig forvirret når noen avbryter meg mens jeg snakker om noe som jeg er veldig interessert i.	☐	☐	☐	☐
25.	Det er vanskelig for meg å forstå hvordan andre har det når vi snakker sammen.	☐	☐	☐	☐
26.*	Jeg liker å snakke med flere mennesker, for eksempel når vi sitter ved middagsbordet, er på skolen eller på arbeidet.	☐	☐	☐	☐
27.	Jeg oppfatter ting altfor bokstavelig, slik at jeg ofte går glipp av hva folk prøver å fortelle meg.	☐	☐	☐	☐
28.	Jeg har vansker med å forstå når noen blir flau eller sjalu.	☐	☐	☐	☐
29.	Vanlige tekstiler som ikke er plagsomme for andre, føles veldig ubehagelig når de kommer i kontakt med huden min.	☐	☐	☐	☐
30.	Jeg blir veldig opprørt når måten jeg liker å gjøre ting på plutselig blir endret.	☐	☐	☐	☐
31.	Jeg har aldri ønsket eller hatt behov for det noen kaller et "intimt forhold".	☐	☐	☐	☐
32.	Det er vanskelig for meg å begynne eller avslutte en samtale. Jeg må fortsette til jeg er ferdig.	☐	☐	☐	☐
33.*	Jeg snakker med normalt tempo (passe fort).	☐	☐	☐	☐

Kryss av bare i en kolonne

Noen livserfaringer og personlighetstrekk som kanskje passer for deg		Stemmer nå og da jeg var ung	Stemmer bare nå	Stemte bare da jeg var under 16 år	Aldri stemt
34.	Opplevelsen av den samme lyden, fargen eller overflaten på et materiale kan skifte fra veldig sterk og intens til veldig svak og uinteressant.	☐	☐	☐	☐
35.	Uttrykket ”sommerfugler i magen” gir meg en ubehagelig følelse.	☐	☐	☐	☐
36.	Jeg får av og til vondt i ørene av et bestemt ord eller høy lyd.	☐	☐	☐	☐
37.*	Jeg er en forståelsesfull person.	☐	☐	☐	☐
38.	Jeg identifiserer meg ikke med rollefigurer i filmer og kan heller ikke føle det de føler.	☐	☐	☐	☐
39.	Jeg forstår ikke når noen flørter med meg.	☐	☐	☐	☐
40.	Jeg kan detaljert forestille meg ting som jeg er interessert i.	☐	☐	☐	☐
41.	Jeg lager lister over ting som interesserer meg, selv om de ikke har noen praktisk betydning (for eksempel sportsresultater, togtabeller, viktige datoer, historiske fakta og datoer).	☐	☐	☐	☐
42.	Når jeg blir overveldet av inntrykk, må jeg være for meg selv for å stenge inntrykkene ute.	☐	☐	☐	☐
43.*	Jeg liker å diskutere ting med mine venner.	☐	☐	☐	☐
44.	Jeg aner ikke om noen er interessert i eller synes det jeg sier er kjedelig.	☐	☐	☐	☐
45.	Det kan være vanskelig å forstå folks ansiktsuttrykk, håndbevegelser (gester) og kroppsspråk mens de snakker.	☐	☐	☐	☐
46.	De samme tingene (som f.eks. klær og temperatur) kan oppleves veldig forskjellig for meg på ulike tidspunkt.	☐	☐	☐	☐
47.*	Jeg føler meg komfortabel med å møte eller omgås andre.	☐	☐	☐	☐
48.*	Jeg prøver å være så hjelpsom som jeg klarer når andre mennesker forteller meg om sine personlige problemer.	☐	☐	☐	☐
49.	Andre har sagt at jeg har en uvanlig stemme (for eksempel monoton, ensformig, barnslig eller skarp).	☐	☐	☐	☐

Kryss av bare i en kolonne

Noen livserfaringer og personlighetstrekk som kanskje passer for deg		Stemmer nå og da jeg var ung	Stemmer bare nå	Stemte bare da jeg var under 16 år	Aldri stemt
50.	Noen ganger blir jeg opphengt i en tanke eller en sak som jeg må snakke om selv om ingen er interessert i dette.	☐	☐	☐	☐
51.	Jeg gjør visse bevegelser med hendene mine om og om igjen (som for eksempel å vifte med hendene, snurre pinner eller snor, vifte med ting i øynehøyde)	☐	☐	☐	☐
52.	Jeg har aldri vært interessert i det som de fleste jeg kjenner, er interessert i.	☐	☐	☐	☐
53.*	Jeg oppfattes som en person som har lett for å vise omtanke for andre.	☐	☐	☐	☐
54.	Jeg kommer overens med andre mennesker ved å følge visse regler som får meg til å virke normal.	☐	☐	☐	☐
55.	Jeg synes det er veldig vanskelig å arbeide og fungere i gruppe sammen med andre.	☐	☐	☐	☐
56.	Når jeg snakker med noen, er det vanskelig å skifte samtaleemne. Hvis den andre gjør det, blir jeg opprørt og forvirret.	☐	☐	☐	☐
57.	Noen ganger må jeg holde meg for ørene for å slippe å høre ubehagelige lyder (som for eksempel støvsugere eller folk som snakker for mye eller for høyt).	☐	☐	☐	☐
58.*	Jeg kan småprate med andre folk.	☐	☐	☐	☐
59.	Noen ganger føler jeg at ting som skulle være smertefulle, ikke er det (for eksempel når jeg slår meg eller brenner hånden på ovnen)	☐	☐	☐	☐
60.	Når jeg snakker med noen, har jeg problemer med å forstå når det er min tur til å snakke eller lytte.	☐	☐	☐	☐
61.	De som kjenner meg best, oppfatter meg som en person som trives best med å være alene.	☐	☐	☐	☐
62.*	Jeg snakker vanligvis i normalt toneleie.	☐	☐	☐	☐
63.	Jeg liker at ting skal være nøyaktig de samme dag etter dag, og selv små forandringer i mine rutiner gjør meg opprørt.	☐	☐	☐	☐
64.	Det er et mysterium (uforståelig) for meg hvordan man får venner og er sammen med dem.	☐	☐	☐	☐
65.	Når jeg føler meg stresset, synes jeg det er beroligende å gå litt rundt eller gynte i en stol.	☐	☐	☐	☐

Kryss av bare i en kolonne

Noen livserfaringer og personlighetstrekk som kanskje passer for deg		Stemmer nå og da jeg var ung	Stemmer bare nå	Stemte bare da jeg var under 16 år	Aldri stemt
66.	Uttrykket ”han er som en åpen bok” er vanskelig å forstå.	☐	☐	☐	☐
67.	Jeg blir engstelig og redd når jeg er på et sted med mange lukter, overflater å ta på, bråk eller skarpt lys.	☐	☐	☐	☐
68.*	Jeg forstår når noen sier en ting, men mener noe annet.	☐	☐	☐	☐
69.	Jeg liker å være alene så mye som mulig.	☐	☐	☐	☐
70.	Jeg har tankene mine lagret i hukommelsen som om de var arkivert. Jeg tar ut de som jeg trenger ved å bla gjennom bunken og finne den rette (eller på en annen spesiell måte).	☐	☐	☐	☐
71.	De samme lydene høres noen ganger ut som om de er veldig høye eller veldig lave selv om jeg vet at de ikke har forandret seg.	☐	☐	☐	☐
72.*	Jeg liker å bruke tid på å spise og snakke med familien og vennene mine.	☐	☐	☐	☐
73.	Jeg tåler ikke ting som jeg ikke liker (som lukt, stoffer, lyder og farger).	☐	☐	☐	☐
74.	Jeg liker ikke å bli klemt eller holdt rundt.	☐	☐	☐	☐
75.	Når jeg skal et sted, må jeg følge den veien jeg kjenner, ellers så kan jeg bli forvirret og opprørt.	☐	☐	☐	☐
76.	Det er vanskelig å forestille meg hva andre mennesker forventer av meg.	☐	☐	☐	☐
77.*	Jeg liker å ha gode venner.	☐	☐	☐	☐
78.	Folk forteller meg at jeg er altfor opptatt av detaljer eller altfor omstendelig.	☐	☐	☐	☐
79.	Jeg blir fortalt at jeg av og til stiller pinlige spørsmål.	☐	☐	☐	☐
80.	Jeg har en tendens til å kommentere feil hos andre.	☐	☐	☐	☐

Takk for din velvillighet

RAADS-R[®]

Ritvo Autisme Asperger Diagnoseskjema – Revidert

ADMINISTRERING OG VEILEDNING FOR SKÅRING

ADMINISTRERING

Det anbefales at testen gjennomgås med behandler til stede for å svare på eventuelle spørsmål fra pasienten i forhold til spørreskjemaet.

SKÅRING

Spørreskjemaet består av **to typer** spørsmål:

- 63 symptombaserte spørsmål som beskriver spesifikke symptomer ved Asperger syndrom. Disse skåres etter alvorlighetsgrad fra ”Stemmer nå og da jeg var ung” = 3 til ”Aldri stemt” = 0.
- 17 spørsmål som beskriver ikke-symptomatisk (normativ) atferd. Disse skåres fra ”Stemmer nå og da jeg var ung” = 0 til ”Aldri stemt” = 3. Spørsmålene er markert med * i skjemaet.

Eksempel

Svar krysset av av personen	Stemmer nå og da jeg var ung	Stemmer bare nå	Stemte bare da jeg var under 16 år	Aldri stemt
63 symptombaserte spørsmål Eksempel: ”Jeg oppfatter ting altfor bokstavelig, slik at jeg går glipp av hva folk prøver å fortelle meg.”	3	2	1	0
17 ikke-symptomatiske (normative) spørsmål Eksempel: ”Jeg er en forståelsesfull person.”	0	1	2	3

Skårene for hvert ledd summeres

Tolkning

Ritvo (2011): En RAADS-R skåre på 65 eller høyere gir holdepunkter for at personen kan fylle kriteriene for Asperger syndrom. Hvis personen får en skåre under 65, men klinisk vurdering tilsier Asperger syndrom, skal den kliniske vurderingen ha forrang.

Andersen et al. (2011): Anbefaler en skåre på 72 eller høyere for at det foreligger holdepunkter for at personen kan fylle kriteriene for Asperger syndrom.

Referanser:

Andersen LMJ et al. The Swedish Version of the Ritvo Autism and Asperger Diagnostic Scale: Revised (RAADS-R). A Validation Study of a Rating Scale for Adults. J Autism Dev Disord 2011 DOI 10.1007/s10803-011-1191-3

Ritvo RA et al. The Ritvo Autism Asperger Diagnostic Scale-Revised (RAADS-R): A Scale to Assist the Diagnosis of Autism Spectrum Disorder in Adults: An International Validation Study. J Autism Dev Disord 2011, 41(8): 1076-89